

באר

ירחון אַעצײַ באר טאַגן טעפּון ורציון

12

המחיר 50 פרי

אדר תשי"ג

התוכן

4	"דואר" — מ. חנין
4	שיטות חדשות של קשר טלפוני — מ. יואלי
	מניין המלים במברקים בפנים הארץ —
6	א. עין הבר
7	חיסכון בזמן — מ. אילני
8	11 — מספר הפלאים
	איתור מרכז טלפונים וקביעת עומס־הרשת —
9	ח. ט. גרבר
10	זוסות
12	משימותיו של קוק — ד. מיוזן
13	הדואר בספרות — ש. אלראי
15	הדואר צוחק
16	מפה ושם... ש. מ. ואל
17	לואיס בלומברג — ש. רוניק
18	מכתבים למערכת
20	סקירת ספרים
20	"דאר" בעתונות

חברי המערכת:

ז. אלישיב, י. גליק, י. גרינוולד, מ. ירושלמי, א. ד. קולמן.

דאר

ירחון לעניני דאר, טלגרף, טלפון ורדיו

אדר תשי"ג

שנה א' חוברת י"ב

מרץ 1953

עתוננו בן שנה!

בהודמנות זו יאה להרהר מעט, לסקור את העבר, ללמוד ממנו ולתכן תכניות לעתיד; ומי יתן ונוכל להגשים חלק ממה שנראה לנו במחויב הגשמה; כי לא ברצוננו ובתכניתנו בלבד תלוי הדבר, אך מן ההכרח שיהא רצון ותחיה תכנית, כי בלעדיהם אין הגשמה, אין התקדמות.

אכן בלב קל יותר ניגשים אנו למלאכת הסיכום של שנה ראשונה זו לקיום עתוננו, משניגשנו למלאכת ההגשמה של התכנית להוצאתו לאור לפני שנה.

מורגש היה הצורך בעתון אשר ישמש כלי ביטוי לציבור עובדי הדואר ויהיה קשר חי בין העובדים במקצועות שונים ובמקומות עבודה מרוחקים זה מזה, ויבטא את המשותף לציבור רב זה.

קבוצת העובדים אשר יזמה רעיון זה — לאחר שהצליחה לשכנע את הגורמים הקובעים, שיש צורך בעתון כזה ושיש תועלת בהוצאתו — הועמדה בפני תפקיד הביצוע. ישנם עתונים ממין זה בארצות אחרות, אך מגמותיהם וצורותיהם שונות, החל מבטאון רשמי של הנהלת הדואר כדוגמת העתון השווייצרי ועד לעתון שתכנו כולו חברתי, כדוגמת עתון הדואר הכרימי; והיה עלינו ליצור דבר חדש אשר יתאים למציאות שלנו.

לשמחתנו נפגשנו ברצון טוב ובהכנה, ראשונה מצד הנהלת הדואר וגם מצד מרכז הפרסומים אשר עליו היה לאשר או לדחות את הוצאת העתון; אנו משתמשים ברצון בהודמנות זו כדי להודות לעובדי המדפים הממשלתי ולעובדי הדפוס, ג'רוסלם פוסט" עבור שתוף הפעולה המתמיד והנכונות ליעין ולעזרה, ולהם חלק לא קטן בהצלחת העתון. יבואו על תודתם כל עובדי הדואר אשר נטלו חלק בעבודתנו המשותפת ע"י כתיבת מאמרים, מכתבים למערכת ובכל דרך אחרת. המכתבים הם חלק חשוב של העתון כי בהם מתבטא יחסו של הקורא אל עתוננו.

כמובן, לא נעלם מעינינו כי נסיון נועז זה טעון שיפורים רבים, אך קיום העתון במשך שנה והחד החיובי בציבור עובדי הדואר מחזקים בנו את האמונה כי לא נכשלנו, ולכן נמשיך וננתקן את הטעון תיקון.

תפקידנו העיקרי לעתיד הוא שיתוף מלא יותר של ציבור העובדים. עדיין קטן חוג הכותבים, עדיין מועט מספר העובדים הפונים אלינו בהצעות, בבקורות, בשאלות. עלינו למצוא את דרך הבינים בין החומר המקצועי העשוי להרחיב את אפקו של הקורא לבין החומר הקל יותר המיועד לבידור הדעת.

ברצוננו לערוך תחרויות בין קוראי העתון, לתת סקירות מפי עדי ראיה על מאורעות חשובים בהתפתחות הדואר, לפרסם שיחות עם עובדים על עבודתם ועל בעיותיהם ועוד. בשנה הראשונה הצליח העתון להתקיים, בשנה השניה יש לבסס אותו ולהחזירו אל ציבור העובדים כדי שירגישו כי עתון זה הוא נחלת כולנו וכל אחד אשר דבר בפיו, יכיעו באמצעות העתון.

משאלתנו היא כי ציבור עובדי הדואר יתן את ידו להצלחת העתון גם בשנת קיומו השניה ושעתוננו שגולד תוך התחלה צנועה יתקדם וילך ויהיה בטאון נאמן של ציבור עובדי הדואר כולו.

א. ד. קולמן

"דואר"

(מוקדש לחברת השנה)

מרדכי חנין

יום בו נולד "הדאר"
אור גדול היה לעמל,
אושר, גאון : זיו וזוהר,
למוסדנו — כבוד ותלל.

עתוננו המכובד,
זאת היתה מנת חלקו
על משמרתו הוא עמד,
יבורך, בהגיעו עד כה.

בימים הראשונים,
חינוך חלש בחיתולים ;
לרפואות נזקק, לכדורים
ולעזרת — "התותחים"...

לגיל של שנה, עתון אם מגיע
ללא כל עכוב, ובלי הפסקות ;
קיומו הוא מובטח ואין מניעה,
קדימה לעצוד, בשנים הבאות.

אולם לאט, כמעין מים
היוצא מן המקור,
גדל כוחו, הגביר אוניו ;
הבה גלים, שמחה ואור !

הטיב המשובח ואוצר השפה,
הניד החלק, ועבדי הקשת,
צורה חיצונית היפה,
כל עין שובה, ולב — היא כובשת.

מה יש עוד לכתוב, ועוד לא נכתב בו.
פריון עבודה, שכלולים, יעילות.
מה יש עוד לומר, ועוד לא נאמר בו.
אף יחסים עם קהל, ומבצעי אדיבות.

תכניות לעתיד יש,
טובות למכביר.
בתקוה להנשים,
להגדיל ולהאדיר.

"הדואר" * שלנו אינו מפותח
בחבורת : כדברי המנהל.
"הדאר" ** אבל, הוא כולו כה משך,
ואתו, את "הדואר" שכלל...

חג גדול היום לנו,
ששון ורינה ;
חג גדול שהגענו,
ליובל השנה.

הצעות, ויכוחים, בעיות,
שיפורים בעניי המקצוע,
הגברת התפוקה — חיסכון בשעות,
מאמצים עליונים — ללא כל מרגוע.

מתוך התרגשות, אין מלים להביע,
האוישר הרב הגדול.
רק ברכה לבבית, לכל מי שמגיע ;
לכל מי שנתן את ידו כדי לפעול.

גם על הומור הירחון לא פסח.
הומור טוב, סלחני ופקח ;
מנת צחוק לכלם כן שלח,
ולבבות כאבים הוא שמת.

וכשם שוכניו בשנה הזאת,
לשתים עשרה חוברות כה יפות וגאות ;
כך נזכה כולנו, בשנים הבאות
לימים עוד טובים, לשמיטה ויובלות...

שיטות חדשות של קשר טלפוני

מ. יואלי

לטה זו את הדרכים החסכוניות ביותר להשגת דרגת-
יעילות זו. כשהמדובר הוא בשירות-טלפונים ארצי, חייב
המינהל לקחת בחשבון גם את התחביבויותו הבינלאומי-
יות הנוגעות בדבר.
מישה כזאת דורשת ראשית כל הגדרה מדויקת של דר-
גת היעילות והגדרה מעין זו צריכה לשקף ככל האפשר
את המידה בה משיבץ השירות את רצון המנויים. דרגת

כל מינהל של שירות-טלפונים מעוניין להבטיח לציבור
מגוון שירות יעיל בתוצאות קטנות ככל האפשר. על
המינהל להחליט אם כן מהו דרגת היעילות של השירות
הרצויה מבחינה כלכלית וציבורית ולמצוא על-סמך הח-

* הכוונה למשרד.
** הכוונה לעתון.

נחשבת שיחה ישירה במרחק של 4 ס"מ בנקודת האפס של הניחות האקוסטית (5)

המרחק פח-אוזן	הניחות האקוסטית בדצ"ב, ביחס לשיחה ישירה במרחק של 4 ס"מ
4 ס"מ	0
20 ס"מ	14
50 ס"מ	22
1 מ'	28
2 מ'	34
4 מ'	40
10 מ'	48

לנבי שיחות טלפון בינלאומיות נקבע בעבר 40 ד"ב כניחות יחסי מאכסמלי המתאים למרחק אורזי של 4 מ' בשיחה ישירה. קביעת הטיב התמסורתי של קשר טלפוני ביחידות של דציבל היא אסימטרית בראש וראשונה מדירה אקוסטית ולא מדירה חשמלית. רק כשמתרס המדירה היא קביעת הניחות הנגרם בתמסורת הדיבור החשמלית, מבלי לקחת בחשבון את הניחות האקוסטית הנגרם ע"י המיקרופון והאוזניה, אפשר להסתפק במדירות של הספי קים החשמליים. את הניחות האקוסטית של קשר טלפוני נוח למדוד בעזרת "פה מלאכותי" שהוא בעיקרו אוזנית טלפון סטנדרטית מחוברת למנוע (oscillator) מתאים, ובעזרת "אוזן מלאכותית" שהיא בעיקרה מיקרופון סטנדרטי המחובר למכשיר מדירה חשמלי מתאים. הדואר הבריטי בנה לאחרונה מכשיר מדירה מיטלטל הכולל פה ואוזן מלאכותיים לשם מדידת טיבם התמסורתי מבחינת הניחות של מכשירי טלפון (6). כרגיל נהוג שלא למדוד את הניחות האקוסטית המוחלטת של קשר טלפוני כלשהו, אלא רק את הניחות האקוסטית היחסי כשמערכת טלפונית סטנדרטית משמשת כקנה מידה. המערכת הסטנדרטית כוללת מנחת משתנה (variable attenuator) ז"א קו מלאכותי, שאותו מכונים עד שהניחות האקוסטית במערכת הנבדקת שווה לזה של המערכת הסטנדרטית. ניחות הקו המלאכותי בתנאים אלו נותן את הניחות האקוסטית היחסי של המערכת הנבדקת.

השוואת הניחותים האקוסטיים מבוססת על השוואת שמיעתית של הבדוק. המערכת הטלפונית הסטנדרטית הבינלאומית היא מערכת ה- S. F. E. R. T. (Système fondamental européen de référence pour la transmission téléphonique)

שנוסדה ל- C.C.I.F. בשנת 1928 ע"י ה- A.T.T. (American Telephone & Telegraph Company) והותקנה תחילה בפריס, והועברה לג'נבה בשנת 1949. מערכת זוהי נמצאת בניו יורק. היאור מפורט של מערכת ה- S.F.E.R.T. ניתן במאמר (2).

הניחות האקוסטית של המערכת היא 7 ד"ב, ומתאים לניחות האקוסטית בשיחה ישירה במרחק של 4 ס"מ, המי שמש כטבלה דלעיל בנקודת האפס של הניחות האקוסטית היחסי (5).

היעילות תלויה אסימטרית במספר של גורמים שונים שהם שובים שבהם הם המהירות והבטחון של כל התקשרות מצד אחד וטיב הקליטה בשעת השיחה מצד אחר.

מאמר זה עוסק רק בצד התימסורתי של הבעיה, ז"א בדרכים שבהן תיתכן הגדרה של טיב הקליטה של קשר טלפוני. בעבר נהגו להסתפק בהשוואות בין עוצמת הקול המשודרת לבין עוצמת הקול הנקלטת. השינוי בעוצמת הקול ניתן להגדרה פסיקלית מדויקת ומידת השינוי שימשה כקנה מידה של הטיב התמסורתי (transmission quality) של הקשר הטלפוני. השינויים שחלו בשנים האחרונות בטיב המיקרופון והאוזן ניה של מכשירי טלפון הביאו בעקבותיהם שיפורים בטיב הקליטה הטלפונית, אך לא על סמך הגברת עוצמת הקול הנקלטת, אלא על סמך מידה גדולה יותר של שמירה על טבעיות הקול המועבר. מכאן נגזר הצורך בהגדרה חדשה של טיב התמסורת המשקפת את מלוא ההתרשמות של המנוי מטיב הקליטה ולא את עוצמת הקליטה בלבד. קביעת תקנים ארציים לטיב תימסורתי של קשר טלפוני המבוססת על הגדרה חדשה כזאת עלולה לאפשר הסכמי נות ניכרים בצורה, וביחוד בכביליה הסתעפות, המהווים את חלק ההשקעה העיקרי של כל רשת טלפונית.

באנגליה למשל הונהגו לאחרונה כביליה הסתעפות למי נויים בעלי תילים של 4 ליברות במקום 6 ליברות מתוך ההכרה, שהשיפורים הנ"ל בטיב התמסורתי של מכשירי הטלפון שקולים כנגד הירידה בטיב התמסורת הנגרמת על ידי השימוש בכבילים הוולים יותר. מחקרים הנערכים בדואר הבריטי באים לברר אף את הבדאיות של שימוש בכבילי הסתעפות למנויים בעלי תילים של 2 ליברות בערים המיושבות בצפיפות (1).

מינהלי הטלפון של ארצות רבות וכן המוסד הבינלאומי הנוגע בדבר (Comité Consultatif International — C.C.I.F. — Tional Telephonique) מרבים כיום במחקרים בבעיות יסוד אלו מתוך הכרת חשיבותם הרבה מבחינה לאומית ובינלאומית כאחת (2, 3, 4).

קביעת הטיב התמסורתי (transmission quality) של קשר טלפוני המבוססת על השוואת עוצמות הקול לשם קביעה כזאת עלינו למדוד את האנרגיה האקוסטית המגיעה אל המיקרופון בצד האחד של הקשר ואת האנרגיה האקוסטית הנוצרת ע"י האוזניה בצד האחר של הקשר. יחס האנרגיות יתן לנו קנה מידה של הטיב התמסורתי של הקשר המבוסס על עוצמות קול, או במלים אחרות את הניחות (attenuation) האקוסטית של הקשר. את הניחות האקוסטית (n) ביחידות של דציבל (db) נקבל על"פי הנוסחה:

$$n = 10 \log \frac{P_1}{P_2}$$

שבו P_1 מציין את האנרגיה האקוסטית המשודרת, P_2 את האנרגיה האקוסטית הנקלטת.

הניחות האקוסטית בשיחה ישירה תלוי כמובן במרחק שבין מיהדובר לבין אוזן השומע והטבלה הבאה מראה תלות זו באשר לשיחה ישירה במרחב פתוח, בטבלה זו

4. E. J. Barnes, A. E. Wood, D. L. Richards, Standards of Transmission and Local Line Limits, I. P.O.E.E. Journal, Vol. 39/4, Jan. 1947.
5. K. Kufmüller, Systemtheorie der Nachrichtentechnik.
6. R. H. de Wardt, An Instrument for Testing Subscribers' Sets in Situ, P.O.E.E. Journal, Vol. 45/3, Oct. 1952.
- II. P.O.E.E. Journal, Vol. 40/1, Apr. 1947.

(המשך יבוא)

- הדואר הבריטי ביסס את מידותיו על "המערכת הסטנדרטית המעשית" שלה, הכוללת מכשירי-טלפון מס' 162, ושהיא ב"ד גרועה מהמערכת הבינלאומית. (4)
1. L. F. Scantlebury, Underground Cables, Telecomm. Journal (B.P.O.), Nov. 52.
 2. Le Laboratoire du Comité Consultatif international téléphonique (C.C.I.F.) — Telecomm. Journal (I.T.U.), Dec. 1950 and Jan. 1951.
 3. L. C. Pocock, A Survey of the Telephone Transmission — Rating Problem, I.E.E.

מנין המלים במברקים בפנים הארץ

איסר עין-הבר

א

(שתי מלים) אותו הדבר ברוסית nietumienia במקום שלוש מלים niet u mienia או גם בשפה הרומנית nu am במקום nu am (שתי מלים) פקיד האשנבים שאינו שומע אותה שפה וזה לא יכול כלל לחשוף שכאן צירוף בלתי חוקי של מלים ואינו יכול לגלות את השגיאה. וזהו רק דוגמה אחת של שימוש בצירופי מלים לבי-ללי הלשון שבה נכתב המברק והאפשרויות הן בלתי מוגבלות כמעט. אין כאן שאלה של רמת השכלה נמוכה או גבוהה של הפקידים, וזהו בעיה טכניקלית לארצנו. בכל ארץ אחרת נתקלים פקידים האשנבים בשפות זרות בעיקר במברקים המיועדים לחוץ לארץ ואילו בפנים הארץ נשלח רוב המברקים בשפה הלאומית של המדינה.

מצב זה גורם הפסדים כספיים למשרד הדואר. מן הראוי היה להתחיל כל שולח מברק בשפה זרה בפנים הארץ על הצהרה דומה לזו שהשולח חותם במברק של מברק לחוץ לארץ. אמנם, כל שולח חותם על הצהרה שהמברק יישלח בהתאם לתקנות הטלגרף אבל זוהי הנדירה כללית מאוד. דרושה הצהרה מפורשת שהשולח לא השתמש במלים כפולות או בצירופי מלים שהם בגודל לשימוש השפה שבה כתב את המברק. במידה שיתגלו צירופים בלתי חוקיים מתחייב השולח לשלם את ההפרש במחיר המברק או גם אפשר לגבות את ההפרש במחיר מהמוען. אחרי חתימה על הצהרה מפורשת כזאת יחסרו רבים משולחי המברקים להשתמש במתכוון בצירופים בלתי חוקיים.

ב

מנין המלים במברקים הכתובים עברית מהווה בעיה בפני עצמה. כאן לכאורה אין שום קשים; את מחיר המברק קובעים פשוט לפי מספר המלים; נכון, אבל חוץ ממלים רגילות יש גם הרבה מאות מלים מורכבות כגון: מיציא לאור, בא כת, משא ומתן, עורך דין, הן צדק, יום הולדת, כתב יד, ברית מילה וכדומה. יש מלים מורכבות המשתמשות לקבוצה מסוימת כמו בעל מלאכה, בעל דין, בעל חוב, בעל בית, וכו'. מלים כמו בן חיל, בן ברית, בן זוג או כמו בבת עין, בת קול, בת יענה, וכו'. מלים כמו

רבים ודאי קראו בענין את המאמר "מנין המלים במברקים בינלאומיים" שזומם בהמשכים בחוברות ה"דאר" מס' 7, 8, 9. פקידים האשנבים העוסקים בקבלת מברקים מהקהל נתקלים כמעט יום יום בשאלות שהמחבר עוסק בהן במאמרו הנ"ל. בעית מנין המלים קיימת לא רק במברקים בינלאומיים; אצלנו היא קיימת גם במברקים בפנים הארץ. אחוז ניכר מהמברקים הארציים אינו נכתב בעברית, יותר מזה, במברקים לחוץ לארץ מטפלים הפקידים רק במספר מוגבל של שפות זרות, מאידך בפנים הארץ נשלחים המברקים כמעט בכל השפות הנורו. אנו חיים בתקופת קיבוץ גלויות, המישים אחוז מהישוב, הן מהעליה החדשה והן חלקים מהישוב הוותיק, אינו שומע עברית. כל יוצאי הגלויות השונות מדברים בשפת ארץ מוצאם, כתבים באותה השפה, מוציאים עתון באותה השפה, ומרובן שגם שולחים מברקים באותה השפה. וכך יוצאי רומניה שולחים מברקים ביניהם לבין עצמם בשפה הרומנית, יוצאי הונגריה כהונגריה, יוצאי צפון אפריקה בצרפתית ובאיטלקית, יוצאי טורקיה בטורקית וכו'. הפקיד מוכרח לסמוך על השולח בכל הגזע למנין המלים. לא הפקיד הוא הקובע את מספר המלים שבמברק רק אלא השולח. מברק לחוץ לארץ המכיל מלים כפולות או צירופי מלים אחרים שהם בגודל לשימוש של השפה שבה נכתב המברק — יש אפשרות לגלות בו את השגיאות בארץ המסירה, שבשפתה הלאומית נכתב המברק, ואפשר לחייב את המוען בתשלום ההפרש שבמחיר המברק, או להורות למשרד המקורי לגבות את ההפרש במחיר מהשולח. לא כן הוא הדבר במברק הנכתב בשפה זרה בפנים הארץ, שלא הפקיד בבית הדואר השולח ולא הפקיד בבית דואר המסירה מבינים את השפה הזרה ומונים את המלים כפי שהן נכתבו על ידי השולח. למשל, אם שולח מברק בשפה הפולנית וכתוב את המונח "אין לי" niemam במלה אחת במקום לכתוב שתי מלים לחוד nie mam, או בשפה האיטלקית nonho במקום לכתוב non ho

בית מרקחת, בית משפט, בית סוהר, בית כנסת, וכו'. מלים כמו בר מצוה, בר ספק, בר מצוה, וכו'. איזה הן המלים המורכבות שאפשר לחשבן כמלה אחת? לפי התקנות, מלים מורכבות המביעות רעיון אחד, נחשבות כמלה אחת לצרכי חישוב המברק, בין אם כותבים אותן ביחד ובין אם בטקף; אבל יש מספר ניכר של מלים מורכבות שקשה להחליט אם לחשבן כמלה אחת או כשתיים, מה שגורם לויכוחים בין שולחי המברק קים ובין פקדי האשנבים. לדוגמה: המונח "מול טוב" ששולחי המברקים חושבים כמעט תמיד כמלה אחת ואילו פקדי האשנבים חושבים על פי רוב כשתי מלים. יותר מזה, לעתים מתעורר ויכוח גם בין פקיד בית הדואר המקיבל לבין פקיד בית הדואר המוסר ביחס לחישוב מונח מסוים. אין שום רשימה מוסמכת שהפקיד יוכל להעזר בה, והדבר נתון לשיקול דעתו של כל פקיד ופקיד. מונח הנחשב בעיני פקיד אחד כמלה אחת נחשב בעיני פקיד אחר כשתי מלים.

בפי השולח תמיד אותה הטענה: "מדוע בבית דואר אחר, או אפילו באותו בית דואר עצמו, אלא בזמן אחר, כשבתפקיד היה פקיד אחר, אותה המלה עצמה נחשבת כשתי מלים ואילו פעם אחרת נחשבה כמלה אחת בלבד". ועוד דבר, האם רשימת המונחים האנגליים שבידי פקדי האשנבים כוחה יפה גם לאותם המונחים בשפה העברית? לדוגמה המונח airmail נחשב כמלה אחת האם יש להניח שגם המונח העברי "דואר אוויר" צריך לחשב כמלה אחת? המונח twoandahalf נחשב כמלה אחת, היש לחשב גם את המונח העברי "אחד וחצי" כמלה אחת? וככה גם pricelist לוח מחירים, parcelpost דואר חבילות, letterpost דואר מכתבים, ועוד.

ישנה גם שאלת הקיצורים. מותר להשתמש בקיצורים שכיחים ומקובלים והם נחשבים כמלה אחת, אבל איזה הם הקיצורים המקובלים ואיזה לא? קל להחליט על קיצור רים כמו הנ"ל, ו"ל, ד"ר, מ"ל, צה"ל וכדומה. ק"י צורים אלה הנם בעין מלים בפני עצמן שנקלטו בשפה, וגם בדבור מבטאים אותם כפי שהם נכתבים. הנ"ל מבטאים תל ולא הנזכר לעיל, ד"ל מבטאים זל ולא זכרנונו לבי

רבה, דו"ה מבטאים דוח ולא דין וחשבון, צה"ל מבטאים צהל ולא צבא הגנה לישראל, וכן גם מ"ל מבטאים מול ולא מוציא לאור, וכו'.

אין שום קשרים גם כשכותבים ראשי תיבות או קיצור רים של מלים בודדות, כמו ר' במקום רבי, מ"ס במקום מספר, ח"ב במקום חברה וכו'; אבל איך לחשב ראשי תיבות של שתי מלים כמו ש.ז. (שנה זו), מ.מ. (ממלא מקום), ב"ב (בני ביתו), וכו'. ראשי תיבות של שלוש מלים כמו עב"ל (עם בחירת לבו), ערה"ש (ערב ראש השנה) א.א.ע. (ארגון אמהות עובדות) וכו'. ראשי תיבות של ארבע מלים כמו אע"פ (אף על פי כן) ועוד. אחד כותב מוצ"ש (מוצאי שבת) והשני כותב מוצש"ק (מוצאי שבת קודש), אחד כותב במקום "עם בחירת לבו" — עב"ל והשני כותב "עם בח"ל", יש כותבים במקום "מול טוב" — מו"ט ואחרים כותבים מ"ט. אם כן אילו הם הקיצורים המקובלים? גם פקידים ותיקים מתקשים לא פעם להחליט ביחס לחישוב מונח מסוים. גם פה כמו במקי רה של מלים מורכבות אין שום רשימה מוסמכת שהפקיד יוכל להעזר בה. גם פה הדבר נתון לשיקול דעתו של כל פקיד ופקיד, ומובן שאחידות אין כאן, ואותם הקיצורים נחשבים פעם כמלה אחת ופעם כשתי מלים, לפי ראות עיניו של הפקיד.

אי אחידות במנין המלים הוא גורם להתמרמרות של הציבור שברוב המקרים אינו משיכנע בצדקת הפקידים, כשהוא רואה מברק הנשלח מאותו בית דואר עצמו, אלא במונים שונים, במחירים שונים. מצב כזה אינו מוסיף כבוד לדואר. כאן אין שאלה של הפסד כספי בלבד; דבר לא פחות חשוב הוא — שמו הטוב של הדואר.

מן הראוי להכין רשימה של כל המלים המורכבות והקיצורים עם הוראה אם לחשב אותם כמלה אחת או שתיים. אם מדינה ותיקה כאנגליה, שהאנגלית היא שפת האם של כל אזרחיה, מצאה לנכון להכין רשימות של המלים המסופקות והקיצורים למען הקל על עבודת פקדי די האשנבים הרי אנו זקוקים לרשימות כאלה על אחת כמה וכמה. רשימות כאלה הן צורך חיוני למען שיפור שירות המברקים בארץ.

חיסכון בזמן

מ. אילני

בין כל מיני טפסים המשמשים להודעות שונות, לתשרי בות, לתזכורת וכו', הטופס הוא בלי ספק גורם לחסכון בזמן; בכל זאת אנו מבכרים לעתים תכופות להשתמש בכתבים מודפסים גם אם אין הרבר הכרחי תמיד, לפי עמים לשם הוספת גוון ועשית רושם ולפעמים לשם אמירת הכתיבה. אנו מסגנים מכתבים בלי שום לב כי שכתב ייצא בהפסד זמן של סגנון והדפסה — זמן היקר לנו כל כך.

החיסכון בזמן בשטח עבודה משרדית קובע בתפוקת הייצור ויש ללמוד את ערכו בעבודתנו היומיומית. למעמים אנו נתקלים בעניינים הנראים פשוטים, אולם מתוך הנסיון אנו למדים כי החשבון הגדול של זמן מצ"ט מרגעים, ואין לזלזל בקטנות. הבעיה היא כיצד ובמה לחסוך זמן יקר זה; וברצוננו לכן להביא בזה כמה דוגמות מהחיי המשרדי.

1. הדואר הוא, כידוע, זללן גדול של גיר ויש לו לצר-

הטלפונים ועוד פרטים כאלה הדרושים לפעמים למחלקת הטלפונים ולהנהלה לשם חלוקת הקוים וקביעתם. נמצא שנוחיות זו גורמת בסופו של דבר לבזבזו זמן והתבזבז בית כרובה לשם קבלת הפרטים הדרושים; לא כן, לו היה כל אחד מהמבקשים ממלא סופס מוכן עם כל הפרטים הדרושים שהיה יכול להשיג בכל סניף דואר העיר רת תשלום קטן.

רבים הם המדורים שבהם קבלת קהל היא מיותרת. לשם מה למשל הביקורים בענף הטלפונים? האם ביקור אישי מורו ענין כלשהו? חושבני שזהו בזבזו זמן גם של העיבור וגם של העובדים.

אלה הם דברים קטנים שאין אנו רגילים לראותם ולשים לב להם, אולם אם נדע להעריך את החיסכון בזמן בכל גילוינו נדע לעבור מהקל אל הכבד ולחסוך זמן גם בענינים יותר חשובים.

2. דבר פעוט שני שאנו מזלזלים בו היא הגישה הישירה לסידור ענין בדרך הקצרה ביותר ועתים אנו מבכרים לפגית לשם סידור ענין, ואם אפילו פעוט, לא באופן ישיר להברנו היושב ע"י שולחן ממוננו, אלא, בכתב, דרך מנהל המחלקה. דרך עקיפין זו יש לה לפעמים נזק מוקים שונים, אולם אם נדע להעריך כראוי את החיסכון בזמן נדע למצוא את הדרך הקצרה יותר.

3. אנו מפסידים לפעמים הרבה זמן לשם חיסכון קטן בגיר. לדוגמה: כנהוג בעת, יכול כל אחד להגיש בקשה להתקנת טלפון בכל צורה של מבחב ובאיוה נוסח שהוצא ואינו זקוק לשום סופס מיוחד. אם הדבר נראה להויה נוח וציבור, גורם הדבר בסופו של דבר הפסד של זמן לצידור ולעובדי הדואר באחד, הואיל ולא כל אחד מקפיד לציין את הכתובת המדויקת בה יש להתקין את הטלפון, את מטרת השימוש בטלפון, וכן נוסח ההדפסה בספר

11 — מספר הפלאים

י. שבק

ופקידים פועלים וסוחרים כולם יכולים להעזר בשירות ידיעות יעיל זה. המדובר אינו רק בשטחים מדעיים או היסטוריים, התשובות ניתנות גם לשאלות אקטואליות ביותר: איזהו הסרט הטוב ביותר של השבוע? מה איר מרת עליו הביקורת, הכדאי לצאת את הבית עם מעיל או שצפויה סכנה של גשם? עד מתי ישנה תחבורה בשעות הערב? איה בית המרקחת הפתוח באותו הערב? ואף יותר מזה. אדם הקובע ראיין לאדם פלוני ואינו יכול לקיימו, מטלפן למס. 11 ומבקש להודיע לאותו פלוני את סיבת העדרו ומוסר עבורו הודעה מתי יוכל לפגשו שנית. אותו פלוני בראותו שחברו אינו בא לראיון מטלפן למס. 11 ומקבל בדיקנות את ההודעה עבורו. כמו כן, יש אפשרות להודיע על משרות פנויות כגון מטפלות בתינוקות, עוד רות למשק בית וכו'. כל אלה יוזמנו עם דורשיהם דרך המס. 11.

לאור עובדות אלה נשאלת השאלה: מדוע לא להקים דבר דומה אצלנו? האם אין בינינו אנשים המקשים קו שיות? בארצנו הצעירה מחוסרת המסורת והנהוג יש ויש צורך באינפורמציה, לגבי משרדים שונים ותפקידיהם, התמצאות כללית בשטחים שונים, כגון מסחר, תעשייה, חוקה ועוד.

נוסף לכך תהיה זו הכנסה רצינית ביותר על ידי ריבוי הטלפונים. כמובן שאין להתחיל בגדולות; אט אט יש לפתח ולהרחיב לשכת מודיעין זו, להרחיב מדי פעם את מדוריו ואת חבר העובדים, ובהדרגה להקים שירות מודיעין משוכלל.

קורא יקר, אל לך לקשר בזמיונך מספר זה עם מס. 11 של הטלפון התל אביבי, כונתי היא לזה של העיר ציריך בשווייצריה.

על יד שירות הטלפונים בעיר זו קיים מפעל מענין ומקורי המקל מאד על התושבים בחייהם היומיומיים. מפעל זה נוהג לטלפון אופי עממי ומשמש את כל שכבות העם. המדובר הוא בשירות מודיעין ענף ומסועף הכולל מדורים רבים לאינפורמציה בכל השטחים.

החל משעה מוקדמת בבוקר ועד לאחר חצות פועל שירות מודיעין זה המשיב לקהל הרחב על כל השאלות המוצגות בפניו.

כמעט ואין צורך להחזיק במדף הספרים אנציקלופדיות עבות כרס, לא לקסיקונים יקרים, מפות גיאוגרפיות, ספר רי היסטוריה ומדע, ואף לא ספרי מתימטיקה. אפשר להי סוך זמן רב בפתרון כל בעיה העומדת בפני האדם על ידי הרמת השפופרת וחיוג המס. 11. מהעבר השני ישא לוך באדיבות למבוקשך וישמחו לענות לך על הבעיה או השאלה שנתקלת בה, ותהא היא מסובכת ביותר. ליי שות שירות מודיעין זה, עומדת ספריה עצומה בעלת מדורי רים בשטחים שונים ורבים, וחבר גדול של מומחים. השאלה מופנית לאדם המתאים והתשובה אינה מאחרת לבוא. יש ותלמיד מכין את שיעוריו, לדוגמה, ושוכח משהו הרי הוא שואל ומיד נענה. אפשר לקבל הסבר על ההבדל בין חוקי ליקורגוס באספרטה לבין חוקי סולון באתונה, מה גבוה של הגבוה בהרי אירופה ואיה מקומה, ממה מרכבת מתכת זו או אחרת; מהם עיקרי השקפות תיו של בודה, ועוד שאלות על תבל ומלואה. תלמידים

איתור מרכז טלפונים וקביעת עומס הרשת

ח. ט. גרבר

היא שיטת ההשוואה, לתת תוצאות טובות יותר. הנה היא בקוויה הכלליים:

בתור בסיס לחישובים קובעים מספר ממוצע של קווי טלפון ישירים וקווי עזר ליחידת שטח. כגון: דונם מטרי או 100 מי באיזורי טלפון מפותחים אשר בהם הגיע מספר התקנות הטלפון לנקודת רוויה מסוימת. מספר הקוים באיזור מסחרי כמובן הוא גדול יותר מאשר באיזור מגורים, או בנינים ציבוריים.

בטבלה דלהלן נעשה ניסיון להראות מספרים ממוצעים כאלה לכמה אזורים מיושבים בתל אביב. יחידת 100 מ"ר, ואלה הם:

מספר קווי עזר כולל שלוחות קווי צלצול, קווי אספקת זרם וכו'	מספר קוויים ישירים ל-100 מ"ר	סוג האיזור
6.75	2.60	מסחרי
1.75	0.80	מגורים
4.00	1.95	מעורב

על מפת תכנון ערים של השטח הנסקר, אשר עליה מתוארים ברגיל נוסף לדרכים, גם סוגי איזורים מוצעים כגון: מסחרי, תעשייתי, ציבורי וכדו' ואשר בארצנו (המשך בעמוד 10)

איתור מקום בשביל מרכז טלפונים מחייב קודם כל תכנון, לפחות בקוויה הכלליים של הרשת אשר אותה ישרת המרכז. תכנון רשת כמו כל תכנון אחר צריך להי יות מושתת על חישובים הנדסיים מדויקים נוסף לעיון בגורמים כלכליים, חברתיים ובטחוניים. אם אמנם בארי צות אחרות, וגם אצלנו בעבר, נעשה תכנון זה לפי העי רכה כללית בלבד ללא חישוב מדויק, עניים אנו יותר מדי בכוחות אדם וגם במטבע חוץ, הדרוש כרגיל בכמוי יות ניכרות לביצוע תכנון אלה, כדי שנוכל להרשות לעצמנו תוצאות מיותרות.

כאמור, מהוה תכנון הרשת, אפילו בקוויה הכלליים, בעיה קודמת לאיתור מרכז הטלפונים. לבעיה זו כמה פנים ואלה החשובים בה: קביעת העומס הסופי על המרכז, חלוקתו בזמן, אפשרויות הביצוע הכספיות העומי דות לרשות המבצעים.

קיימות שיטות שונות לקביעת העומס והמקובלות אצ לנו הן לא מן החדשות והמוצלחות ביותר. הערכת העי מס לפי מספר הבקשות לטלפונים טובה אולי בערים מפותחות אשר תנועת התושבים והבניה בהן הגיעה לי ציבות מסוימת; כן אין שיטת הערכת לפי צורת בנינים אפשרית, היות ובמקרים רבים יש להעריך את העומס על שטח שאינו מיושב כלל ולפעמים אין אפילו סימן של דרך או רחוב.

נראה שבחנאי ארצנו עלולה השיטה המתוארת כאן,

המזנון בבית המיון המרכזי בתל-אביב

הוכנו על ידי מתכננים צירוניים וממשלתיים בדיקות גדולות.

מסגנים גושים קטנים המוגבלים, עד כמה שאפשר על ידי כמה רחובות. את שטחו של כל אחד מהגושים מכפילים במספר הקווים המתאים לסוג איזורו. סיכום המספרים אשר יתקבל על ידי הפעולה הנ"ל מהווה את העומס הסופי של המרכז. מובן מאליו שתכנית כזאת מבצעים בשלבים לפי קצב הבניה, ההתפתחות הכלכלית של האיזורים לפי האפשרויות הכספיות העומדות לרשות המבצעים וכו'.

איתור המרכז — מרכז הסלפונים יהיה במקומו הנכון אם אורך החושים ממנו עד המנויים אי יותר נכון משקל הנוחות הכולל של הרשת יהיה הקטן ביותר. משקל זה של נחושת P יהיה:

$$p = d \cdot l \cdot s$$

משקל של נחושת
 l = אורך הקוים
 s = חתך הקוים
 d = משקל ספציפי של נחושת

מצד שני ידוע שההתנגדות החשמלית של הקו r שווה:

$$r = \rho \frac{l}{s} = 10^{-3}$$

וכן $u = r \cdot i$
 התנגדות ספציפית של התלי ρ
 המתח החשמלי u

הזרם החשמלי i
 מכאן

$$p = d \cdot \rho \cdot \frac{1}{r} \cdot 10^{-2} \quad p = \left(\frac{d \rho}{u} \right) l^2 10^{-2}$$

שלושת הערכים בסוגריים אפשר לחשוב בחישוב זה לקבועים והנוסחה מתקבלת בצורה דלהלן:

$$p = A \cdot \Sigma l^2$$

אם נשחה את הזרמים למסות יתאר החלק Σl^2 את מומנטי ההתמדה הקוטבי של המערכת לגבי נקודת הכובד הקוטבית. מומנט ההתמדה הוא מינימום לגבי מרכז הכובד שהוא לכן המקום הטוב ביותר בשביל מרכז הסלפונים. מסתבר מכאן שאם נמצא נקודה זו באחת הדרכים המקובלות היא תהיה את המקום התאורטי האופטימלי בשביל המרכז המוצע, האתר המעשי של המרכז הוא המקום הקרוב ביותר אליו והוא נקבע על ידי אפר שרות להשיג חלקת קרקע מתאימה, על ידי מחירה, על ידי אפשרות בנין מבחינת תקנות בנין הערים הקיסות; כן יש צורך להתחשב ברשת הסלפונים הקיסות וכו'.

לפי שיטה אחרת, יותר אמפירית, וכרגיל פחות מדויקת, אפשר למצוא את המקום התאורטי של המרכז בנקודה בה צולבים שני קווים אחד את השני בווית של 90° והמחלקים את השטח הנסקר לארבעה איזורים אשר בכל אחד מהם מספר הקווים הוא שווה. על ידי כמה נסיונות של סיכום מספר הקווים בכל אחד מהגושים הקטנים אפשר לתנע לנקודה המספקת תנאי זה.

זוטרות

ארץ וארץ ביבשה זו פרט לאלבניה. פאריס קשורה ללוגי דון ע"י מאה קו בערך. אורח לוגונו יכול להתקשר עם מנויים בערי הבירה באירופה כמו עם מנוי אחר בלונדון. במרכז הבינלאומית בלונדון נמצאים קרוב ל-150 מדי ריכי טלפון זרים. מספר השיחות העובדות במרכזות זו הוא כ-50,000 בשבוע.

התפתחות תלנויות והרדיו בארצות הברית. חברת ר.ק.א. הבינה לשנת 1953 תכנית מורחבת. לפי דבריו יו"ר החבר רה יקמו בארה"ב כ-200—150 תחנות טלוויזיה חדשות וייצרו למעלה מ-6 מיליון מקלטי טלוויזיה, היות והתענינות הקהל ברדיו נמשכת למרות התפשטות הטלוויזיה, ובמשך שנת 1952 מכרו כ-9 מיליון מקלטי רדיו. מכנה חברת ר.ק.א. גם תכניות להגברת הייצור בשטח זה.

במשך שש השנים האחרונות הוציא הקהל האמריקני עבור מקלטי טלוויזיה סכום של 9,000,000,000 (9 ביליון) דולרים.

מספר מכשירי הטלפון בעולם. מספר מכשירי הטלפון

טרנזיסטור בשימוש מערכת טלפון (Transistor). (טרנזיסטור הוא מתקן אלקטרוני שיכול לשמש תחליף לשפופרת רדיו בהיותו מבוסס על מוליכים למחצה; יתרונו — שפועל ללא הסקה).

באנגלנד באמריקה הוכנסו בפעם הראשונה טרנזיסטורים לשימוש מערכת טלפון בהתקנה נסיונית. מתקנים אלה הם חלק משירות החיוג הישיר למרחקים ארוכים אשר הונהג שם ע"י חברת "בל", מגבירים אלקטרוניים זעירים אלה יוצרים אותות חשמליים אשר בעזרתם משדרים את מספרי הטלפון הקרוי במרכזות אחת למשניה. האותות בצורת 6 טונים מוסיקאליים בני תכפים משתנים, אשר צירופיהם מתארים את ספרות מספר הטלפון. אחרי ההעברה הזוירים והופכים הטונים המוסיקאליים לאותות חשמליים רגילים במרכזות הקולטות.

הקשר הטלפוני הישיר הראשון בין אנגליה והקונטיננט. הקשר הטלפוני הישיר הראשון בין אנגליה והקונטיננט הוקם בשנת 1891 עם שני קווים לפאריס. כיום קשורה אנגליה ליבשת אירופה ע"י 320 קו; הוא קשורה לכל

"קונסטיוטושן" שעננה בנמל חיפה.

ביום 12.3.53 נפתח סניף דואר מיוחד על אנית תיור
אחרת "אוסלו פיורד" בהיותה בנמל חיפה.
ביום 26.2.53 נפתחה סוכנות דואר סוג ג' במעברת
חולון.

ביום 3.3.53 הוחלף המרכז הקיים בעין-זכרון למרכז אבי
טומטי בקיבוץ של 21 מספרים למנויים עם שני קוים
למרכז הבינעירוני בירושלים. המרכז פועל בכל שעות
היום והלילה.

הידעת? ...

(לקט חדשות חסולם הדואר)

ש. א—י

... כי ביום הראשון למכירת בולי המלכה אליזבת, בהם
הופיע לראשונה בדברי ימי הדואר הבריטי תמונה מצו-
למת ולא מצוירת של שליט, נמכרו בעשרים וארבעה
אלף בתי דואר — 144 מיליון בולים.
... כי תושב רומא, שרצה להאזין לשידור החדשות,
יחייג מספר "9" בטלפון ומיד יוגש לו מבחר החדשות
האחרונות.

... כי ראשו של הספינקס יודפס על הבולים המצרים
במקום ציור פניו של פארוק.

בעולם עבר את 80 המיליון, כשארצות הברית צועדות
בראש ולהן למעלה מ-46 מיליון מכשירים. היינו, 12
מיליון יותר מכל ארצות-העולם ביחד. מקום שני תופסת
אנגליה עם 6 מיליון מכשירים בקירוב והשלישית קנדה
עם 3 מיליון. לפי אחוזים מסתכם מספר הטלפונים לכל
100 תושבים כך: ארצות-הברית 30%, שבדיה 28%,
קנדה 23%.

כביל תתימי חדש בין שבדיה לפינלנד. כביל תתימי חדש
בין שבדיה לפינלנד שתורד לקראת המשחקים האולימ-
פיים בים הבוטני ואשר קשר את הלסינקי עם סטוקהולם.
פועל כעת על 36 קו. עם השלמת העבודה יפעלו 72 קו.
כביל תתימי אחר הורד בין שבדיה ודנמרק בסוף 1952
שקיבולו 4 צינורות קואקסיאליים המאפשר תנועה גדו-
לה מאוד בין שתי הארצות.

הותקן סר טלפוני ישיר בין ארצות הברית ובין מדגסקר
באמצעות הרשת הטלפונית הצרפתית. מחיר כל שיחה
טלפונית בין ניויורק ומדגסקר עולה כ-15 דולר.

לקט ידיעות החודש

על המתרחש בדואר ישראל

ביום 10.3.53 נפתח סניף דואר בקריית-חיים.
ביום 10.3.53 נפתח סניף דואר מיוחד על אנית התיור

תחנת הרדיו על הר הכרמל

מרשימותיו של קוון

דוד מיוזן

לא חסר שום חלקי. אני פותח את הטלפון, ונרתע לא חור. גודד של חרקים מתפרץ מתוך המכשיר. הגדולים שבהם מתחילים רצים לאורך השולחן, והקטנים נראים כמהססים. המעופפים מנערים כנפיהם ועפים לכל עבר, וכולם נראים כיוצאים מחושך לאור גדול. אחרי שאני עוזר לפסחיים ולעוזרים לצאת מבית כלאם, מחטט במכרז הקטן פה ושם, אני סוגר את המכשיר, ומסורו כמנצח לבעל הבית.

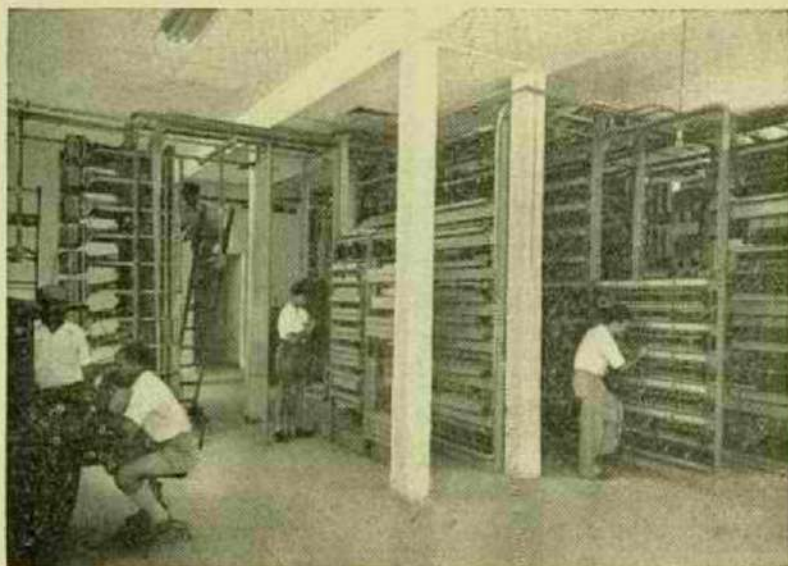
היות ואני בעל-שיחה, אני שואל את ר' שלמה על מהות הפירמה שלו, והוא פותח לפני את סגור-לבו: "יש לי שש בנות — ואריך השם את שנותיהן ויתן להם ברך אור. ומה אינו עושה אב יהודי בשביל בנותיו? לכן אני מפרסם בכל תפוצות הגולה שאני, המנהל פירמה ובעל בעמיו מעונין להכיר בחורים הגונים למסרת נישואין בשביל בנותי. לא עובר זמן רב ואני מקבל מכתבים מכל קצותי תבל: מרופאים, עורכירדון, וסתם סוחרים, שמוכי גים להכיר את בנותי. ומה אני? אני מצליח במשך השנתיים, בעזרת השם, להשיא חמש בנות". שואל אני אותו לשם מה הוא צריך כעת את הטלפון, הרי אינו משתמש בו. "לשם מה?" חוזר הוא על שאלתי "עוד חוץ למועד. הלא התברכתי לעת זקנה בבית ששית, הנח" באת אל הכלים".

נפרדתי בלבביות מ"בעל הפירמה" והלה הומיני לחד' חונת בת-הזקונים שלו, אם ירצה השם, בקרוב.

את המעשה הבא שמעתי מפי ל. פנר.

בבוקרו של יום קיץ אחד נשלחתי לתקן את מכשיר הטלפון של חברה מסוימת ליוצא פרי הדר, שלשכתה בא' חת מסימטאותיה של תל-אביב. אני ניגש לבית המסומן, מחפש כה וכה, והנה לא רובים ולא יער אין חברה כזאת במקום. חשבתי: שמה רשמתי בפנקסי מספר לא גבון של הבית, ואחרי דין ודברים קצר עם עצמי אני יוצא ל"רחוב" ורואה חבורה של זאטוטים משחקים בבנות "שיכון" מחמרים הנמצאים בשפע: חלוקי אבנים, בוך הנוצר בגלל ברו נוסף, אני שואל אחד מהם איפה יש כאן בסביבה טלפון. ואחד קטן עונה לי: "טלפן אתה מוצא אצל ר' שלמה במרתף". אני נכנס שוב לאותו בית, יורד למרתף, ואמנם, על הדלת אני רואה שלט עם השם שאני מחפש.

לקול צלצולי פותח את הדלת יהודי גוף, בעל פאות מסולסלות ופרצוף מחיך. הוא מברכני בברכת בוקר טוב ושואלני לבקשתי. "אני בא לתקן את הטלפון שלכם", עונה אני. היהודי מעמיד פני משתומם: "מה? את הטי לפון? אצלי הוא בסדר גמור, אף כי אינני משתמש בו זה זמן רב. אבל, אם אתה אומר שאתה רוצה לבדוק אי' תו — בבקשה", והוא פותח את הדלת לרווחה ומכניס אותי לחד' אמותיו. "אולי תמצא בו איזה פגם", אחרי שהוא מושיב אותי על כסא הוא מתכופף ומוציא את מכשיר הטלפון מתחת למיטה. "אתה רואה, הכל שלם!

המרכז האבסומטי, הקריה

דפים מוגשים ע"י

ש. אלראי

בעקבות מברייח הבולים *

ג.

אותה שבת נערכה תחרות כדורגל חשובה ביותר. קבוצה מפורסמת מחוץ לארץ העמידה במבחן את הנבחרת הצעירה של ישראל.

זלמן, נער כבן חמש עשרה, שתת היום יותר מהרגיל במועדון הבולאים, וכדי לא לאחר אל האצטדיון ויתר על ארוחת הצהרים. הוא שם בכיסיו כמה פרוסות לחם צידה לדרך, והצטרף לחבריו שהמתינו לו ברחוב כדי ללכת בצוותא אל התחרות.

אך השתיקה אינה ממידותיו של זלמן. כיוון שראה את חבריו שותקים התחיל לספר להם חדשות שנודעו לו חובב בולים, והוא החליט בלבו להתעניין בפרטי הירושה בחלקו של יצחק ארנקייהנשים ברול, שרכש היום בולים בחוגי סוחרי הבולים: על המחיר הרב שמשלמים בשי וקי העולם בעד בולי ישראל, על הירושה הגדולה שנפלה יקרי ערך לרוב במועדון הבולאים, על סיורה בוליספרד נדירים המוצעים למכירה ועל חבורת זיפנים, שנאסרה על ידי המשטרה באשמת זיוף בולים ישראליים יקרי מציאות וערך מתקופת שלטון מינהלת העם בתחילת מלחמת השחרור בישראל, ובין שאר הבולים המזוייפים — גם הבול הידוע שהוצא בצרפת בימי המצור. הוא דיבר בשקף ובקול רם, ודבריו הגיעו לאוזניו של שוטר חרש שישב בקירבתם של הנערים ושהיה אף הוא הגדולה. שאיזה ברול מבובו על רכישת בולים.

ד.

אנית הנוסעים שהפליגה בקו חיפה—מרסיל היתה מלאה וגדושה תיירים חוזרים, נער ישראלי הלומד במכוני מדע ובבתי ספר גבוהים באירופה, וקבוצת אנשי עסק.

* בעקבות מברייח הבולים מאת ס. ארקדי — הוויית השי' לישית — הוצאת ספרים נ. סברסקי בע"מ ת"א, תשי"ג.

באניה ניתן לקאלארמן תא קטן, אך נוח ומסודר בטי עם, ובו ספה רכה, שולחן קטן ליד האשנב העגול וכיסא רך מושב. מעל לספה היתה קבוצה רשת לחפצים קטנים שבה סידר את המתנות קלות הערך שקנה בישראל (הרי לא נאה לתייר לחזור בידים ריקות!), וכן ספר תורה זעיר, שרכש בירושלים כמתנה מיוחדת לבית כנסת קטן בפאריס, אשר בו היה נוהג להתפלל בקביעות בשבתות ובחגים. מנורת החשמל הקבוצה בתיקרה הפיצה אור בהיר בתא הקטן, שבו מצא קאלארמן מנוחה ומרגוע לא חר שעשה שבועיים בישראל.

מזג האוויר היה נאה והים שהשתרע לכל מלוא העין דמה למפה כההירדוקה ענקית. רוחו של קאלארמן היתה טובה עליו ולאחר סעודת ערב טובה נכנס לסאלון, התא הגדול בו היה מתכנס קהל הנוסעים לשיחות ולשעשועים. שם היו הפסנתר והרבה כורסאות נוחות, ושם היו משח קים בקלפים ובדומינגו, הנער הנעים זמירות ויצא במחר לות, ושואן העליונים לא נדם עד חצות.

בשכבו לאחר זמן תחת הסרן הצח כשלג ושמירת הצמר הרכה, התחיל קאלארמן המתנמנם לחשב את חשי בון הרווחים הצפויים לו ממכירת הסחורה החדשה, שהצי ליה לקנות בשעת ביקורו הראשון בישראל.

האניה התקדמה במהירות רבה. המים התצויים על ודה המו וגעשו, והשמים היו בהירים ושקופים. נשבה רוח קלה. הרחק באופק האדימה השמש העולה.

קאלארמן הקיץ עם הגץ החמה ושוב לא יכול להרדם. הוא הקדים להתרחץ ולהתלבש ועלה על הסיפון. יהודי בא כימים שפנה אליו בברכת "שבת שלום", הזמין אותו לתפילה בציבור ב"מגין הראשון". התפילות נערכות בקצה המזרחי של המאלון, מעבר למחיצה, ושם נמצא גם ארון קודש וספרי תורה (סוף סוף אניה "שלנו"!) היום, לכבוד שבת, יתפלל ויעבור לפני התיבה חזן ידוע, אף הוא מנוסעי האניה.

קאלארמן שמח להזמנה. הוא בא להתפלל ואף הביא אתו את ספר התורה הקטן שלו והניח אותו לפיקדון בארון הקודש בחדר התפילה שבאניה. יהודי המגדב ספר תורה לבית כנסת "שלום" בפאריס — ראוי לכבוד. ואמנם נתכבד הפעם קאלארמן בעליה לתורה, ודווקא ב"מפסיר" ואף על פי שלא ביקר בבתי כנסת לעתים קרובות, עלה בידו להוכיח שלא ישכח גירסא דינקותא — הוא קרא בניגון יפה את הברכות ואת ההפטרה.

ה.

שוטר החרש שלאזניו הגיעו דבריו זלמן בשיחתו עם חבריו בשעת תחרות הכדורגל. לא היה בטוח ברצינותם ובאמיתותם; והוא החליט לחקור ולדרוש בענין הירושה בטרם יספר על הודיעה לקצין הממונה עליו.

בלי טירחה ותרעה עלה בידו לברר עוד ביום א' בבוקר מיזה אספן הבולים ברול והיכן הוא גר, ומיד לאחר חקיי רותיו הראשונות נתברר לו, שסכומי הכסף שביזבו יצחק ארנקי הנשים לרכישת בולים יש בהם כדי להפנות אליו תשומת לב מיוחדת.

שום את כתובתו. והוא גם אמר לי שבועד יום או יומיים ימריא מלוד.

במשך כל המונולוג הזה בחנו עיניו בחדרה כמוסה וללא הפוגה את פני האורח הבלתי צפוי.

— האניך יכול להזכר, מר ברול, באיזה יום בשבוע נתגלה לפניך "מלאך" זה ?

— אם אינני טועה, קרה הדבר ביום ג' שעבר, כן, כן, ביום ג' שעבר — אותו יום חשה אשתי בשניה עכשיו נזכרתי בכך היטב...

— ובכן, אלף ומאתיים הלירות מסר לך תייר — שאת שמו ומקום מגוריו אינך יודע — ביום שלישי שעבר ?

— כן ביום שלישי, — אישר יצרן ארנקי הנשים.

— זכרונך לקוי מאד, אדוני היקר, — אמר שוטר הח' רש. — את הכסף קיבלת, לדברייך, ביום השלישי, זאת אומרת ביום החמישי לחודש מאי, אולם כבר בשלושה במאי, שני ימים לפני שקיבלת את הכסף, קנית בולים במשך יום אחד בלבד, ובתל אביב בלבד, בסכום של אלף ושמנה מאות לירות. ואני יכול לעזור לך להעלות בזכרונך את המקומות בהם קנית : בבית המסחר של שטינגמן — בארבע מאות וחמישים ל"י, בחנות פייג' ברג — בשבע מאות וחמישים ל"י, ואצל סומרגן בבית הקפה "ניצה" — בשש מאות ל"י. הנכון הדבר ? ! הוי אילה נא לנסוע אתי למשרדה, ושם, כפי שאני מקווה, עם שיוני המקום והמסיבות, יתרענן גם כוח זכרונך.

את "הדרשה" הארוכה של שוטר החדש שמע ברול כשכולו רועד מפחד. ראש התרגיל שלו צנח יותר ויותר על חזהו ומשקפיו הרופפים גלשו עד לקצה חוטמו.

(המשך בעמ' 15)

הוא פנה אל ראש המחלקה בבקשת רשות לחקירת ה' ענין, והרשות ניתנה לו. מכונית הג'יפ שלו היתה מבי ליחה תכופות ברחובות הערים הגדולות, והוא נפגש עם יודעי דבר, חקר, בדק, חישב, השתומם ושקל בדעתו.

בהעלותו בחקירתו בחדאות גמורה מה הם המקומות בהם בוצעו הקניות, ובהיותו נדהם מהיקפן הרב ומגודל ההון שהושקע בהן, הצטייד שוטר החדש בתעודת הר' שאה מיוחדת, וביום ג' בבוקר בא לבית מלאכתו של ברול. מששמע יצרן ארנקיהנשים את שאלתו הראשונה של האיש על דבר הירושה שנפלה בחלקו, ועל המוריש שמידו באה לו, החוויר והסמיק חליפות וכל עצמותיו רחפו מפחד.

— זה היה סכום פעוט, שקיבלתי מאת דודתה של אמי, עליה השלום, מאמריקה, השיב ברול תשובה מגומי גמט לאחר שיקול דעת כלשהו.

— התוכל להגיד לי באיזה בנק, מתי והיכן קיבלת סכום "פעוט" זה ? — שאל שוטר החדש.

— לא, אדוני, הסכום נמסר לי על ידי אחד ממכרי, שבא מחוץ לארץ.

— התוכל לימור לי, מר ברול, מה שמו ומזה כתובתו של מכרך זה, שבא מחוץ לארץ ?

— אגיד לך את האמת : אין אני יודע אפילו את שם משמחתו. בשבוע שעבר בא לביתי אורח מאמריקה וא' מר לי, שדודתי ביקשה ממנו למסור לי אלף ומאתים לירות ישראליות. הוא נתן לי סכום זה ומכתב מדודתי, ישב בביתי כשעה תמימה ונסע. הלא תבין אדוני — הוא ירד אלינו כמלאך מן השמים. אני אף לא הספקתי לר'

סניף הדואר בקריה

דיבורו השופע כמים שאין להם סוף ואמר:
— על כל אלה — אחר כך, מר ברזל, עכשיו מענינים
אותנו שמו, שם משפחתו וכתובתו המדויקת של "הת"
ייר"ה.

משמע את התשובה: "יעקב קאלארמן מפאריס, בית
מלון נחמני" — הפסיק הקצין מיד את החקירה.
על השאלה הטלפונית השיבו מבית המלון, שהתייר
קאלארמן הפליג לפני יומיים מחופה למרסיל באניה "עצי"
מאות".

(המשך יבוא)

— לא טילפנתי כלל, רק המתנתי בסוכה עד שינסק
הגשם — ענתה בנחת.

...

פלוגי נכנס לבית הדואר בכפר, "יש לכם חבילה בשי"
ביל מר ג'ונס? — שאל.
— יש חבילה כזאת — אמר פקיד הדואר, — אך כיצד
אדע שאתה הוא מר ג'ונס.
האיש הוציא תצלום מכיסו.
— זה אני, — אמר.
פקיד הדואר השווה בשים לב את התצלום עם פני
האיש המדבר עמו.
— צדקת, זה אתה. ומסר לאיש את החבילה בלי תר
ספת בירור.

...

פלוגי אדם חשוב ביקר בבית חוללירות, וביקש לטלפן
משם. הוא לא יכול להשיג את המספר המבוקש. כשפקד

— בבקשה לנעול את בית המלאכה, להתלבש ולנסוע
אתי, — סיים שוטר החרש בפקודה נמרצת את השיחה.
חזר מרווח בעל חלונות מרושתים. בחדר — שלחן
כתובה, ועל רצפתו שטיחים רבים, בהם נבלעים פעמי
הצועדים.

מבטו הקר של החוקר, הלבוש מדי קצין משטרה, פעל
על רוחו של ברזל כמקלחת קרה ביום חורף, ולאחר
שיחה של חמש דקות התחיל לספר בפרוטרוט על פני
שנותיו עם התייר ועל רכישת הבולים בשבילו במחיר
עשרות אלפי לירות. אף על פי כן הפסיק הקצין את שטף

לקט מוגש מאת ש. ח. ט. *

האשה: הראה לי מיד את המכתב שאך זה פתחת. אני
מכירה כי הכתב הוא כתב ידה של אשה, וכשעברת עליו
החזרת כסיד.
הבעל: בבקשה, את יכולה לקבל את המכתב. קיבלתי
אותו מן התופרת שלך.
האשה לבעל הוועף: בדרך כלל לא היה עולה על
דעתי לפתוח מכתב שנועד לך, אך על המכתב הזה היה
כתוב "פרטי".

...

"זאק לא חזר הביתה. אני מודאגת. המבלה הוא הלילה
בחברתך?"
זהו גוסס הטלגרמה ששלחה אשתו של סמית לחמישה
מידידיו. כעבור זמן קצר שב הבעל לביתו, ומיד אחריו
בא שליח הדואר והביא חמש תשובות טלגרפיות אל
האשה וכולן כתובות בלשון אחת: "כן, זאק מבלה
את הלילה בחברתי".

...

גברת אחת יוצאת מתא הטלפון הציבורי. פלוגי שהמי
תיך לתורו בקוצר רוח, הסתכל בה בזעם.
— סוף־סוף גמרת לשוחח, גברתי?

* מתוך הספר "העולם צוחק" — מיטב הבדיחה הלועז'
זית — תרגם יצחק לבנון — הוצאת ספרים אחיאסף
בע"מ, ירושלים, תשי"ג.

מניין ששירות "אקספרס" כבר היה קיים אז ? ככתוב :
 "הרצים יצאו דחופים" (ב' ט"ו).
 מניין ששירותי לילה לטלגרף, טלפון ודואר היו קיי-
 מים בימי אחשורוש ? ככתוב : "לילה ויום" (ד' ט"ו).
 מניין שהיו אז מחתימים את המכתבים בחותמות ?
 ככתוב : "כתבו וחתמו" (ח' ח').
 מניין שלא לכל מקום הגיע או הדואר ? כמו שכתוב :
 "ובכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר מקום אשר דבר
 המלך מגיע" (ח' י"ז).
 מניין שמרכזי שידור ברדיו ? ככתוב : "ושמעו הולך
 בכל המדינות" (ט' ד').
 מניין שאז כבר שלחו חבילות מאמריקה ? ככתוב :
 "ומשלוח מנות איש לרעהו. ומתנות..." (ט' ב"ב).
 מניין ששירותי הדואר היו סדירים ומדויקים. ואת
 אשר שלחו נתקבל ? ככתוב : "וקבל היהודים" (ט' כ"ג).
 מ.ח.

עה טבלותיו קרא אל הפקידה העובדת במרכז הטלפונים :
 — הגיד, גברתי, את יודעת מי אני ?
 — לא — ענתה בנחת, — אולם אני יודעת מהיכן אתה
 מדבר.

מחקר בעניני דואר
 (לפי מגילת אסתר)

מניין שאחשורוש סופר היה וכתב מאמרים ? ככתוב :
 "את מאמר המלך אחשורוש" (א' ט"ו).
 מניין ששירות דברי דפוס היה קיים בדואר אחשורוש ?
 ככתוב : "וישלח ספרים אל כל מדינות המלך" (א' כ"ב).
 מניין שהיה קיים אז תעריף מוזל למברקים ממסלת
 יום ? ככתוב : "והנחה למדינות עשה" (ב' י"ח).
 מניין שמרכזי עובד צנוורה היה ? ככתוב : "ויודע
 הדבר למרכזי..." (ב' כ"ב).

מפה ושם ...

— ליקוטים —

ש. מ. ו. א. ל.

בתו של פראנק טאוב מהעיר דירפילד, עברו לגור אחר
 כך בחוה של הדוד האל, ליד בורהסיד, השם קבוע עדיין
 על שלט ליד האוסם ויש להם כלבלבים למכירה, הכלב-
 לבים משתייכים לילדים פיליס, 10 : גארי, 2 : ולדון
 הקטנה, שאינה מבוגרת ביותר.

אם עזרא אינו נמצא שם שימו פשוט את המעטפה
 בתוך תיבת המכתבים. עזרא מתעסק כנראה עדיין במ-
 שור הסרט הארוך שלו.

נושא המכתבים מצא את הכתובת. (חרות)

ג. ביד ימין לאוזן שמאל

מועצת העירייה בקינשהאם שבבריטניה התלוננה בפני
 שלטונות הדואר על שירות הטלגרף הלקוי : מברק
 שנשלח מעיירה זו לעיירה שכנה, סאלטפורד, המרוחקת
 ממנה שני קילומטר בלבד, הגיע לתעודתו רק לאחר שעה.
 התברר שכל המברקים היוצאים מקינשהאם מועברים
 בטלפון לעיר בריסטול, המרוחקת ששה מילין, משם
 עוברים המברקים — שוב בטלפון — לעיירה קננוד,
 מרחק של ששה מילין נוספים. מנקודה זו יוצא רץ הגוי-
 שא אתה את המברקים שנועדו לסאלטפורד, ובדרכו עובר
 הוא דרך ... העיירה קינשהאם. (חדור)

ד. חלום שהתגשם ...

בפילדלפיה, לאחר שפקיד המברקה טסן סטולארסקי
 חלם כי שדדו אותו, הוא הלך לעבודתו, הפקיד בבנק
 1000 דולרים, מהכנסות היום של המברקה. בשעות ה-

א. הטלפון והשטן

סעודיה, ויחד אתה כל בירות ערב, חגגו את יום
 מלאת 20 שנה להבתרתו של אבן סעוד.
 לרגל המאורע כדאי לספר, איך הצליח אבן סעוד
 להכניס טלפון לבירתו על אף התנגדותם החזקה של
 אנשי הדת. הם טענו, כי הטלפון הוא "אמצאת השטן"
 ו"מעשה ידי הכופרים", ואסור להכניסו ל"ארץ של מא-
 מינים". המלך הערם השתמש בתחבולה.
 אתם אומרים — אמר המלך — כי הטלפון הוא מעשה
 שטן, בואו ואוכיח לכם, כי אין לטענתכם כל יסוד.
 הכניס את השיכים חכמי הדת לחדר, שבו הותקן הטי-
 לפון וביקש מהם להאזין. שמו השיכים את השפופרת
 לאזניהם ושמועו לתמהומם את פרק הסתיחה של "הקר-
 ראן" הקדוש. את הפסוקים הקדושים קרא בטלפון אחד
 מאנשי החצר שישב בארמון המלך.
 השיכים נתמלאו חרדת קודש למשמע פסוקי אלה,
 ושפתותיהם התחילו ללחוש אחרי הקורא.
 — איך יכולים אתם לומר, כי הטלפון הוא מעשה
 שטן? גער המלך בשיכים — הלא ידוע, כי השטן שוגא
 את ה"קוראן" הבלתי שגאה. אילו היה שם באמצע השטן,
 לא היה מעביר בשום אופן את דברי אלה הקדושים...
 (אומד)

ב. במקרה שנושא המכתבים לא יבין

באדריאן, שבמציגאן, נתקל נושא המכתבים במעטפה
 מזורה, שעליה היה כתוב:
 "לכבוד מר עזרא נתן דינאלס ואשתו אלן, שהיתה פעם

לילה המאוחרות התגפלו שוודים על המשרד, שדור ממנו 800 דולרים מהבנסות הלילה.

(חרות)

ה. והדרת פני מושל

לפני שנים רבות אסר פרדינאנד השני, מושל סיציליה (אשר זכה בכינוי "המלך בומבה") להטביע חותמת דואר על בולים הנושאים את דיוקנו, מחשש ש"ישחיתו" את פניו. משרד הדואר נאלץ או להנהיג חותמת בצורת טביעת, אשר השאירה את פני המושל נקיים.

בעיית דומה התעוררה עתה ביפאן, כאשר הוצע להדפיס בולים ועליהם תמונתו של יורש העצר, הנסיך סאקהיטו. בית המלוכה היפאני, אשר הסיל, כנראה ספק בהזיהוים של פקידיו הדואר, החליט לא לסכן את דיוקנו

של "בן השמש" ואסר את הדפסת הבולים.

(במחנה)

ו. גם באמריקה עיכובים בדואר

הדואר האמריקני פועל בצורה פחות יעילה מכפי שרדע בדרך כלל. משרד הדואר הוצף זה לא כבר במכתבי תלונה מאת תושבי העיר וושינגטון, שלא קיבלו המחאות דואר שהיו מיועדות להם ואשר היו תשלום דיכידונות על גיירות הערך שלהם. חבילת דואר זו נעלמה ורק לא חר השעה ימים מצאה בקליבלאנד, לשם היא הגיעה בטעות, דואר אייר גורם כאב ראש למנהלי הדואר האמריקני. בספטמבר בלבד עוכבו 1,250,000 מכתבים בדואר האוויר, בגלל 1630 טעויות במיון המכתבים.

(חרות)

לואיס בלומברג

יורר הליגה של עובדי הדואר היהודים בניו יורק

ש. רזניק

להקמת בית חולים בנגב: הפעולה וכתה להוקרה מיוחדת של נשיאת הרסה בארצות הברית הג' ר. הלפרין, ביחוד פעלה רבות הליגה של עובדי הדואר היהודים לטובת המגבית היהודית המאוחדת, ותורמת מדי שנה כשנה סכומים יפים למגבית זו, בשנת 1950 תרמו עובדי הדואר, חברי הליגה, 85,000 דולר, ובשנת 1951 תרמו כל חברי הליגה יום עבודה לטובת מגבית זו ואספו יותר ממאה אלף דולר.

פעולות הליגה זכו להערכה גם מצד ראש הממשלה מר דוד בן גוריון, ובתשובה למכתב הערצה הוא מודה להם על רגשותיהם הנעלים ומצטרף לתקוותם שימי הגלות חלפו וישראל תהיה לנצח ביתו של העם היהודי.

כל הפעולות שנוכחו נתאפשרו ע"י מסירותו ומאמצייו של הישיש היקר מר לואיס בלומברג היוזם והמייסד של הליגה של עובדי הדואר היהודים בניו יורק.

כאחד ממעריציו ומוקיריו אני מציע לעובדי הדואר לרשום את יורר הליגה מר לואיס בלומברג בספר הזהב, ותהא פעולה זו כעין הוקרה מאתם במולדת היוזעים להעריך את פעולותיו לטובת מדינתנו, למטרה זו אני תורם 2 לירות ישראליות. אני מקוה שמערכת "דואר" תספיק בקרן מיוחדת זו.

בימים אלה מלאו 28 שנה לפעולתו הציבורית והלאומית של מר לואיס בלומברג, יורר הליגה של עובדי הדואר היהודיים בניו יורק The Jewish Postal Workers Welfare League. ליגה זו נוסדה בשנת 1924 ע"י מר לואיס בלומברג מן הוותיקים שבקרב עובדי הדואר, וכיום מונה ליהנה זו יותר מעשרת אלפים חבר

בניו יורק בלבד.

מר בלומברג מקדיש חלק ניכר מפעולותיו לעניינים לאומיים ולמדינת ישראל, ובכל שנות כהונתו השתדל להחדיר את הרעיון הלאומי בין חברי הליגה ולקרב אתם לפעולות לטובת מדינתנו.

בין פעולות הליגה כדאי לציין את "תרומת הדם" שתרמו חברי הליגה לטובת ה"הגנה" בשנות מאבקנו הלאומי. הם פנו בקול קורא לחברי הליגה לתרום מדמם לציבורי המולדת, ופעולה זו זכתה בזמנה להוקרה מרובה, וקשה לה אולם אתנו בקשרי דם.

הם גם השתתפו בתרומות למכון חייצמן, וכן ל"הדסה"

מכתבים למערכת

טלפונאי העובד חמש שעות רצופות אינו זכאי לקבל הפסקת ארוחה, לכן הוא שובר את רעבונו בזמן העבודה וזרעי ענבניות משתרבים לתוך השפופרת.

עצתי היא כי המפקח יחליף את הטלפונאי לעשר דקות כדי לאפשר לטלפונאי אכילת כריך בשקט. נדמה לי כי בנקל אפשר למצוא פתרונות לשאלות "כאובות" כגון אלו בלי תוספת לתקן ובלי הוצאת מטבע זה.

ב"ב חברים
אברהם שץ
חררה

לכ"ב מערכת "דואר"
נ.ח.

בעקבות קריאה במכתב של ח' שרת ראשוני
בחוברת מס' 11

כל אדם הכותב משהו מתכוון בכך להכתוב את מח' שכתו ואת ה"אני מאמין" שלו לתוך השורות, ובאשר אני מכיר את המצב לאשורו השורר בין העובדים יכולני לפרש את הדברים השליליים הכלולים במכתב, ככוונה להגיע למונחים חדשים בדואר — דהיינו :

הבנה — עצמית עין, וראיה מזווית עקומה
יחס חברי — אנרכיה והפקרות
משמעת — הסכמת העובד לקבל משכורת
עריצות — הערת מפקח
פקוח — רואה ואינו נראה, שומע ומחשה
צליפות — הערה נכונה במקום הנכון.

אם נסכים למונחים אלה, אזי נגיע בקרוב אי"ה למצב של ניהול עבודה תוך "סדר ויציבות" : בכך נעקור מן השורש כל אותם "פקידונים" שבמקרה עובדים כמה עשרות שנים ועדיין אינם מסכימים לתורה החדשה המרצעת, או אז נמסור את המושכות למאמיני התורה החדשה ואז יבוא הכל על מקומו בשלום, ואחורה ורעות ושלוש ישרו בין העובדים.

תיתי לה לגבי ראשוני שהספיקה ללמוד מנסיונה במשך 3-4 שנות עבודתה מה שלא הספקנו ללמוד במשך 20 שנות עבודה. בטוחני שלו העובדים היו מבינים כך את הוראות ההנהלה כי אז מזמן היתה צעקתם עולה השמי" מה, ואני בין אלה שהייתי נותן יד לעקור מן השורש עריצות ועריצים למיניהם, וכאחד מאלה שחייתי בין עובדים שלחמתי והנני לוחם את מלחמתם הבינונית הגרועה וכמוני כמותה לא נתתי ולא נתן יד לאנרכיה בע"בודה. לאושרנו אין פני הדברים כפי שהג"ל מתארת במכתבה — וחבר העובדים אינו שותף למחשבתה.

בכ"ח
מאיר אדריעי
דואר טבריה

לכ"ב מערכת "דואר"

נ.ח.

לא אגלה כל סוד אם אימר שלא אצל כל העובדים קיימת זיקה לעבודה במפעלם בו הם עובדים, ואם כך הוא הדבר הרי אין ספק ששני הצדדים גם יחד, המעביד והעובד, נמצאים במצב של מתיחות יחסים אשר ברוב המקרים גורמים הפרעות רציניות ומוזיקות. סבורני כי כסעל הדואר, אותו אנו משרתים, רצוננו עז שיהיה מפ' על הראוי לשמו וישמש דוגמה להרבה מפעלים אחרים. וכדי להביאו לדרגה זו חייבת להיות זיקה אליו מצד כולנו בלי יוצא מן הכלל.

וכדי שתשרור בתוכנו זיקה זו חייבים אנו להיות מצויים בהרגשה שאנו יוצרים ומבססים את מפעלנו למען הכלל שאנו חלק ממנו.

לדאבוני, נראה לי שהכרה זו אינה עדיין מוחשית אצל רוב עובדי הדואר, ומכאן אני סבור כי לא הצלחנו לפתח זיקה. עמוקה יותר של העובד למפעלו.

פיתוח זיקה כזאת אצל העובדים נוצר שלבים שלבים, וכשלב ראשון בפיתוח זה הייתי מציע : דאגה ליחסי עובדים. דאגה זו קיימת לאו דוקא בארצות בעלות ממי שלה סוציאליסטית ; ידוע שגם בארצות הקפיטליסטיות כמו באמריקה מפתחים מעלי התעשייה במיוחד יחסי עובדי דה בין העובד למעביד בצורה הנאותה והמוצלחת ביותר. הם משתדלים לפתח יחסי כבוד הדדיים בין העובדים לבין עצמם, ובין העובדים להנהלה ככוונה ברורה להתחדות ההכרה של שותפות ביצירה. אני מבין שאין זה ענין הנעשה בן רגע, אולם דברי יכולים לשמש קריאה להג' הלת הדואר ולועדי העובדים כאחד להקדיש במיוחד מח' שבה לשאלה איך לעשות זאת ואין להעלות את העובד דשלב של שותפות ביצירה ולשותפות בדאגה לניהול המפעל.

בכבוד רב

מיכאל גרינשפין

מפקח מדור השליחים, ת"א

לכ"ב מערכת "דואר"

נ.ח.

בעקבות הויכוח בין החברים תנין ומרקוס בדבר "מב' צע אדיבות" ברצוני להוסיף כמה מלים. לא מן הנמנע שטלפונאי, עקב לחץ עבודה, יוצא מגדרו הרגיל ואפילו משתמש בבוטותים שאינם הולמים את תפקידו. אין אני חושב שברגעים אלו ירגיע את רוחו הנסערת של הסל' פונאי קטע על "מבצע האדיבות" מאת מ. תנין שבירחון הדואר מס. 9.

רצוי מאד שכל מפקח כאשר יבחין שטלפונאי יוצא מכ' ליו עקב לחץ עבודה, התרגזות וכדומה, יעזור לו בעבור דתו בפועל לשעה קלה ; רצוי גם שיחליף אותו לכמה רגעים כדי לקרר במקצת. גם לצמיחת ענבניות בתוך השפופרת יש סיבה משלה.

מותיקי הדואר

שלמה פרידמן

התחיל בעבודתו בדואר בשנת 1920. כיום מנהל עבודה בהנדסה בגפת הדרום

מנחם חצלת

התחיל בעבודתו בדואר בשנת 1920. כיום מהנדס בדק והחזקת הרשת בהנדסה במחוז הדרום

יהודה בן-אריה

התחיל בעבודתו בדואר בשנת 1920. כיום מהנדס כימיה בהנדסה במחוז הדרום

לכבי מערכת "דואר" ח.ג.

ידוע לסלפונאים בכל הארץ עד כמה קשה להעביר שיחה באמצעות ציר שלישית; ראשית עלינו לרשום אותה ואחר כך עלינו לחכות שעות עד שמקבלים אותה, למשל: טבריה רושמת בתל-אביב שיחה דחופה לירושלם ליום בשעה 08.00 בבוקר ומקבלת אותה לכל המוקדם בשעה 13.00. לעומת זאת מעבירה ירושלים, דרך חיפה, שיחות לטבריה למעלה משש פעמים ביום (בין חיפה לבין ירושלים יש קו ישיר) אולם אם טבריה תבקש מהם שיחה הרי הם טוענים שהקו הזה שלהם והם מאבדים שיחה. מדוע חוסר אדיבות זה צריך לעמוד על הפרק? אם לא יהיה קיים "שלי ושלך" הרי נחסוך זמן והאנשים שמזמינים את ירושלים לא יבטלו את שיחותיהם ולא יתאוננו על חוסר תשומת לב אליהם; עלינו להראות לאנשים שאנו משרתים את הציבור ולא הוא משרת אותנו, ועל ידי העברת השיחה מהר בלי "שלי ושלך" הוא לומד שאנו דואגים לו.

אני מקווה שהחברים שיקראו זאת יבינו כי אין חלילה בכוחותי לפגוע בהם אלא שאני מבקשת בשם כל הטלפונים נאים שלנו ושל כל הארץ הושטת עזרה בעבודה.

בכ"ח בן-יקי (זינגר) עליזה
דואר טבריה

לכבי מערכת "דואר" ח.ח.

ברצוני להפנות את תשומת לבם של הגונעים בדבר לכך שאין מטפלים אצלנו כלל בעמודי הטלפון לאחר שהטור נבנה. אני עובד בדואר חמש שנים ועדיין לא ראיתי כל פעולה בשטח זה. בתוך הארץ היה נהוג שעם בניית הטור היו מסמנים כל עמוד בצבע ומוסיפים שנת הבניה של הטור. לאחר חמש שנים חפרו סביב כל עמוד עד 80 ס"מ ובדקו מה מצבו; משחו את העמוד בזפת במקום שגילוהו עד למטר מעל לאדמה. לאחר מכן סימנו את העמודים שנבדקו ונמצאו ראויים לשמוש וכן את אלה שהיה צורך להתליפם. חמישה אנשים בלבד עסקו בתיקוני העמודים לאורך של 30 ק"מ. אנו הנמצאים במצוקה כספית והעמודים נקנים במטבע זה כדאי שנשים לב לשיטת הטיפול בעמודים ונחסוך ע"י כך מטבע זה וגם ימי עבודה מיותרים.

בכבוד רב
אברהם אינהבר
קוץ עתלית

סקירת ספרים

המדריך וקטלוג לבולי דואר של ישראל

יצחק כהן

בורה מתקופת מלחמת שחרורנו. בשאר המדורים מסבי-
רות הרשימות את סמלי הבולים וציוריהם.

מאלפים ביותר הם גם הפרקים המוקדשים לתקופת
"דואר עברי", המכילים רשימות מלאות ושלמות של כל
הבולים בסדרה זאת על כל הסטיות בניקוב, בסוגי הנד
השונים ובמספרי הגלוסות.

ברשימות על בולי ישראל ומעטפות היום הראשון להו-
פעת הבולים ציינו המחברים את שמות הציירים וכן את
תאריך הפסקת הבול המסוים באשנבו הדואר. הרשימה
כוללת את כל בולי ישראל שהופיעו עד לראש השנה
תשי"ג, כולל בולי מועדים לשמחה תשי"ג.

מדור מיוחד מוקדש לחותמות המיוחדות שדואר ישראל
מטביע על המכתבים לציון מאורעות חשובים במדינה,
וסצורים תיאורים גרפיים של כל החותמות הרשמיות
המיוחדות.

כן מופיע בספר מדור מיוחד המוקדש ל"כלילים". בשם
זה קוראים הבולאים אגרות אויר, גלויות דואר, ופנקסי
בולים ויש אספנים העוסקים באיסוף דברים אלה בלהיטות
לא פחותה מסתם בולים רגילים.

אין ספק כי הופעת הספר: מדריך וקטלוג לבולי דו-
אר של ישראל הוא דבר בעתו בו ימצאו הבולאים חומר
הסברתי רביעני ומעניין על בולי ישראל והיה להם לעי-
זר רב בסידור אספיהם.

דנינה בי

במים אלה הופיע בהוצאת הימן תליאבי ספר מדריך
וקטלוג לבולי דואר של ישראל. ספר זה הוא פרי עבודת
חם ומחקרם המשותף של הבולאים הנודעים והמוסמכים
הא' יצחק הימן בעל פרס "אשר" (הפרס הבולאי הגבוה
ביותר בישראל) לשנת תשי"ב, ומר מ. פרצלן. המחברים
השקיעו בספר זה שנתיים עבודה ומחקר מדעי קפדני ומד-
דויק ועל כן יש לספר זה משנה חשיבות כי כל ידיעה
על בול מסוים היא מדויקת מבחינת האמת ההיסטורית
הפילוטית. וציון המחירים בדיוקנות ובנאמנות בלי כל
מגמה מסחרית מהווה ראי לערכו הנוכחי של כל בול.
יש לציון במיוחד לשבח את המחברים על כי לא הלכו
בדרך הסלולה והמקובלת בהוצאת קטלוגים (והוא נתונה
צילומי הבולים וציון מחירים) — אלא הגו רעיון מקורי
ושלבו הדרכה והסברה מקיפה נוסף לצורה הקטלוגית —
דבר שהוא חשוב לאין-ערוך לבולאים המתעניינים בתוכן
וסמלי הבולים.

בספר כמה מדורים. ובראש כל מדור באה רשימה המס-
בירה ומדריכה ומספרת לאספן את תולדות ונסיבות הו-
צאת כל בול.

ענין מיוחד מעורר הפרק על בולי תקופת המעבר הבולל
הסברים מפורטים על בולי "מנהלת העם" וההוצאות המ-
קומיות השונות, בצפת, נהריה, ירושלים, ראשון לציון
וכו', הסברים אלה הם פרקי היסטוריה מלאי הוד וני-

"דואר" בעתונות *

כתב עת מקצועי לעובדי הדואר

בתקופת מעשה בראשית, שבה אנו חיים במדינתנו הנה
עוד מפעל חדש — צנוע, אבל מענין: הירחון הירושלמי
"דואר", שהוא כתב העת העברי הראשון במקצוע זה.
מונחות לפנינו שתי החוברות הראשונות (ניסן אייר
וסיון), קטנות בכמות וחשובות באיכות, נקיות ויפות
בדפוסן. חברי המערכת הם עובדי הדואר — שישה ביי-
רושלים, אחד אחד בתל אביב ובחיפה. המטרה היא כפרי-
ה: ראשית, הפצת דעת לשם שיפור והשתלמות בקרב
עובדי הדואר; ושנית, הפעלת עצם הרצון של העובדים
להשתתף במקצועם. המאמרים בידועות מקיפים את כל
הענפים: דואר, טלגרף, טלפון ורדיו. בהם עוסקים כחי-
משת אלפים איש — עובדי המדינה. כמו שכתב, בצדק,
המנהל הכללי במאמרו ברכות: "הדואר שלנו איננו
משוכלל, אינו מפותח ואינו מדויק די צורכו, ושומה עי-
לינו לפתחו ולשכללו, בהתמדה ובקפדנות... ובדרך להג-
שמה מטרה זו תפקיד מכובד לעתון הדואר". יש כאן
חומר מדעי שופלרי וגם מדור הומוריסטי, והחומר כולו

* מלבד הרשימות המובאות להלן פורסמו הערכות כמעט
בכל העתונות היומית.

f
E

הוצאת המדפוס הממשלתי

נדפס בדפוס גרוסלם פוסט, ירושלים